

de

1965
vasaris 2

REGULAT

turinys

Daina apie arą	3
V. Krėvė-Mickevičius	
Mislės	7
Puputis šiaurėje	8
Linutė	
Kai užaugsim	12
Jonas Minelga	
Ar žinai...	13
Tėvynės prisiminimai	14
Jurgis Mirga	
Senelės pasaka	16
Salomėja Nėris	
Vyties galvosūkis	18
Lėktuvu į Ameriką	19
N. Butkienė	
Linksmiau	23
Truputį pagalvok	24
Mūsų kūryba	25
Pas skaitytojus	28
Šventės ir vardinės	32
St. Yla ir A. Salys	

ilustracijos

Ses. M. Eucharista	— psl. 1, 9, 11, 32
P. Osmolskis	— 3 4, 12
B. Gedvilienė	— 5
E. Muliolienė	— 14, 15, 16
Aldona S.	— 16, 17
VL. Stančikaitė-Abraitienė	— 17, 20, 22

IMMACULATA PRESS
Putnam, Connecticut

eglutė

vaikų laikraštėlis

2

vasaris

1965

LEIDŽIA

Lietuvių Kultūros Institutas

REDAGUOJA IR ADMINISTRUOJA

Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys

metams — \$4.00

atskiras numeris 40¢

redakcijos ir administracijos
reikalais kreiptis:

“EGLUTĖ”

Immaculate Conception Convent

R. F. D. 2,

Putnam, Connecticut

Atsiųsti rankraščiai tampa redakcijos nuosavybe. Redakcija rezervuoja sau teisę juos pakeisti ar sutrumpinti, pagal reikalą. “Eglutės” iliustracijų negalima naudoti kituose leidiniuose be redakcijos sutikimo.

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly except July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Connecticut. Subscription \$4.00 yearly. Single copy 40¢. Entered as second class matter March 27, 1952, Putnam, Connecticut, under the act of March 3, 1879.

DAINA APIE ARĄ

Vincas Krėvė - Mickevičius

*Vincas Mickevičius, slapyvardis Krėvė, gimė 1882, mirė 1954 m.
Šis padavimas yra paimtas iš jo knygos DAINAVOS ŠALIES SENŲ
ŽMONIŲ PADAIVIMAI. Aras, kuris aprašomas, yra erelis.*

Toli, toli, ten, kur saulė teka, yra kalnuota šalis, tokia graži, kokia ir sapne nesivaidina mūsų krašto žmonėms. Toje šaly aukšti kalnai. Ant tų aukštumynų, ant tų kalnų žilųjų viršūnių nei žmogus neužlipa, nei žvėrys neužbėga, nei paukštis neužlekia. Tik debesis ten nakvoja, tik žiema amžinąjį lizdą ten susivijo, ir laisvi tik arai ten savo vaikus peri.

Tarp aukšto kalno viršūnės kietųjų uolų lizde augo Aras. Kai jis buvo mažas, ir silpni sparnai, plunksnomis neapaugę, dar jo nekėlė, dairėsi Aras mėlynosna dangaus erdvėsna, kur aukštai, aukštai, aukščiau aukščiausiųjų kalnų viršūnių lekiojo seni stiprūs arai. Ir svajojo tada Aras:

— Kai aš užaugsiu, pasiūgėsiu kaip seni arai, aukštai padangėse lekiosiu.

Svajodamas džiaugėsi Aras, kad aru gimė, ir laukė tų laikų, kai aru ims aukštai skrajoti, kur žmogaus akis nepasiekia, kur silpnas paukštis neprilekia.

Praėjo daugel laiko, sustiprėjo Aro sparnai, ir lekiojo Aras aukštai mėlynose padangėse, kur tik seni arai skrajojo. Bet jau nebesidžiaugė tuo Aras, kai taip aukštai padangėse lekioja, kur lekioja ir kiti arai. Dažnai, dažnai tupėdamas ant žilos kalno viršūnės, tampė Aras galingus savo sparnus, dairėsi mėlynosna dangaus erdvių bedugnėsna, kur šviesi saulė kelią sau mina. Ir svajojo Aras:

— Kai sustiprėsiu kaip seni arai, kai lekioti geriau įprasiu, tai aš pakilsiu taip aukštai, kur dar nė vienas aras nelekiojo. Aš nuskrisiu ten, kur dar nė vienas aras neskrajojo, aš atrasiu kelią nuo žemės į dangų.

— Tai tada visi pagirs ir sužinos, kad yra tokis Aras, visų arų aras, kuris taip aukštai lekioja, kaip dar nė vienas nelekiojo, kuris žino kelią nuo žemės į dangų...

— Ir ateis visi, kas gyvas yra, ir nusilenks man ir prašys, kad kelią ten parodyčiau.

Ir taip svajojo Aras ir besvajodamas džiugiai kleketavo ir jautė, kad galybė auga jo krūtinėje, kad širdis verda narsumu.

Ei, nėra to pasaulio, ko neišdrįstų Aras, tarpu visų arų aras.

Tarp tų kalnų, kur gyveno Aras, buvo vienas kalnas, visų kalnų aukščiausias. Jisai buvo tarpu tos šalies visų kalnų, kaip Aras tarpu arų.

Kai šviesiai žverblėjo sniegais jo viršūnė, skęsdama saulės spinduliuose, visi kalnai buvo grynai, giedrūs. Niekur nesirodė nei vienas debesėlis, nei viena miglėlė, o tos, kur nakvojo giliuose kloniuose, slėpėsi tarpu uolų ir kalnų bedugnėse... Bet kai apsiniaukia kalno viršūnė, migloms supstosi, žaibais dabinasi — užsiūkanoja visa šalis, baisūs tada kalnai. Bunda vėtros ir staugdamos iš visų šalių pro žilų kalnų viršūnes veja miglas... Bunda audra, keliasi bangos ir baido visa, kas yra pasaulyje. Išsigandęs slepiasi giliai žmogus, slepiasi žvėris, slepiasi ir paukštis; visiems saulę temia audra, kuri, gimus tarpu aukštų kalnų, erdvės sau ieško ir uždama, staugdama veržiasi iš ankštų tarpukalnių plačiuosna laukuosna, erdviosna lygumosna, kur yra daugel vietos skrajoti.

Ir pasirinko sau Aras vietą ant aukščiausių to kalnų kalno uolų ir, pasikėlęs aukščiau nei žibanti amžinų sniegų vainiku jo viršūnė, užtemė jam savo sparnais saulę.

Ir suraukė savo kaktą kalnas, ir apsiniaukė šviesus jo veidas. O kai tik jis apsiniaukė, nubudo vėtros, pasikėlė didi audra, užtemė miglomis Arui kelią, kad jisai aukštai nelekiojūt, sparnais savo unksnės kalnui nedarytų, saulės netemdytų, jėgomis nesipuikintų.

— Vai, pasislėpki, Are, kur vėtra neužpučia, kur lietus neužlyja, kur audra nepasiekia. Pyksta kalnas, siunta audra. Pasislėpki, Are, ieškokis sau prieglaudos. Matai, visi arai seniai jau pasislėpę.

Puikus buvo Aras, audros nebijojo. Krūtinė jo seniai kovos troško, o priešo neturėjo. Išskėtė Aras stiprius savo sparnus ir nulėkė ten, kur bangos užė, kur audra staugė, — su vėtromis pasigalynėti, su žaibais apsikabinti, su perkūnais pasikalbėti...

— Vai tu, Are, ilgasparnių valdove! Sunki, smarki tavo kova. Vėtros plunksnas tavo taršo, bangos sparnus laužo, lietus akmenimi žemyn tave slegia...

Audra laukuosna lėkė, erdvės sau ieškodama ir Arą tenai nešė.

Ilgai siuto audra... Plaukė per laukus, per jūres, per girias... Plaukė toli, Arą nešė... Vai, toli nuklydo nuo aukštų kalnų Aras, o nuilsęs nusileido žemėn atsilsėti. Žmonės jį tinkluosna pagavo ir patupdė džian gražian narvan.

Ir patupdė žmonės Arą narvan ir pastatė jį ten, kur buvo daugel paukščių — ir laukinių ir naminių.

Buvo ten strazdų, vištų, žąsų ir kalakutų.

Ir pastatė narvą, kur buvo įtupdytas Aras, gražių gražiausioje vietoje. Džiaugėsi žmonės, kad turi pasigavę Arą, visų arų arą, ir le-sino jį geriausiais lesalais ir girdė tyru šaltinio vandenėliu. Bet negėrė, nelesė nieko Aras, tik daužėsi į narvo sienas, draskė vielas nagais, laužė snapu, mušė sparnais.

Nusilaužė Aras snapą, nagus apsilaužė, susižeidė iki kraujų krūtinę, apsidaužė sparnus, bet nesiliovė laisvėn veržtis.

Ir narve nenorėjo žmonių vergu būti... Veržėsi ten, kur mėlynos dangaus erdvės jį šaukė.

Ir matė kiti paukščiai, kaip žmonės Aru rūpinosi, ir kaip jis nepaiso jų gera, matė, stebėjosi ir Aro suprasti nesuprato.

— Kokis jisai nedėkingas! — kalbėjo strazdas: — kad manim žmonės taip rūpintusi, dieną ir naktį jiems švirkštau.

— Ir ko jam dar reikia! — kalbėjo antys: — žmogus lesina jį kuo tik jisai nori. Kad būtų netokis puikus, tai jo žmogus ir narve nelaikytų. Sako, jisai kalnuose gyvenęs. Argi ten taip gera, kaip pas žmogų? Argi ten rasi tiek varliūkščių, kaip čia...

— Ir mėšlynas gal kur geresnis yra! — kalbėjo gaidys. — Ot pakrapštytų dabar, tokius gerus nagus turėdamas. Kiek gero čia rastų! Ė, kvailas paukštis, savo laimės nesupranta...

— Ga-ga-ga! Ko dar jis nori! Ką jis ras tose padangėse? Tokių balų, kaip mūsų žmogaus laukuose, nėra kitur. Mano seselės, kurios nepriklauso žmogui, iš tolimos šalies kas vieni metai čia atlekia.

— Žmonės kalba, kad šalti tie kalnai, amžina žiema tenai gyvena, — tarė pralėkdama kregždelė, kur buvo toli buvusi, daugel mačiusi.

— Ir ko jis taip pučiasi, kuo didžiuojasi! — kalbėjo kalakutas. — Kad turėtų nors tokį snaplį kaip mano.

— Arba tokią uodegą, kaip aš! — pasigyrė povas.

— Arba nagai... Tai nekažinkokie jo nagai! Ir mano nemenkesni. Arba aš negaliu pasipuikinti savo skiauturė. Niekas tokios neturi... Ku-kuriekū!

— Neturi, neturi, neturi, — kudekeno vištos ir meiliai žiūrėjo į gaidį.

— Skiauturė! Kažinkas tavo skiauturė... Ir dainuoji, tai tik rėki... O gal tu tai moki švykšti kaip aš, ar gal tavo kaklas tokis, kaip mano? — užpykęs tarė žąsinas.

— Tiesą, tiesą, tiesą kalbi, — pritarė jam žąsys.

— Kalbėkite! Kad jūs būtute geresni, tai žmogus jus penėtų geriau. Mane pienu peni, — pasigyrė ir paleido kalakutas savo snaplį, išpūtė uodegą: — manęs ir šuo bijo! Aš jūsų visų drąsiausias.

Ir ėmė paukščiai ginčytis ir bartis ir būtų susikovę, susipešę... Bet štai žmogus išėjo ir pabėrė grūdų. Visi paukščiai pamiršo savo barnius ir nubėgo lesti. O prilešę jie vėl susirinko į Aro narvą ir peikė, kam jis veltui didžiuojasis, puikinasis. Kad geras jisai būtų, tai žmogus laisvai jį leistų iš narvo... Tik sparnus pakirstų gal kaip strazdui... Ir na-gai reikėtų pakirsti, nes su šitokiais nagais argi galima gyventi...

Bet Aras neklausė jų kalbos. Jis nepalytėjo lesalo, nei vandens. Jis nebeteko jėgų, sparnai jau nebeklausė jo. Narvo kampe tupėjo niaurus, o kraujas bėgo iš sužeistos krūtinės... Mirė Aras... Laisvės nustojęs, ir gyvenimo nustojo. Težino žmonės, kad Aras, laisvas gimęs, ir narve moka laisvas mirti ir žmonių vergu nebus. Nors ir narve kūnas, nors ir pavergtas, bet kas palauš Aro puikybę, kas jo dvasią paveržti galės?! Aukštai jis lekioja, dar aukščiau nei jis sparnais pasiekti gali!...

Mirė Aras, apie kalnus, apie saulę besvajodamas. O tu, kurie čia stovėjo ir apie jį kalbėjo: vištų, žąsų — Aras nei matė, nei jų žodžių girdėjo.

— Vai jūs, žmonės, pikti žmonės, kam pražudėt Arą?

Laisvas gimęs, laisvas augęs, erdvės laisvę tik jis ir mylėjo.

Nors penėtute užpenėtute, nors ir aukso būtų tasai jūsų narvas — žmonių vergas nebus Aras: aukštai mintis jo skrajoja.

Vai jūs, žmonės, pikti žmonės, kam jūs nukankinot Arą, visų arų arą...

MĮSLĖS

Surinko Danutė Bindokienė

Pats savęs nemato, o kitą parodo.

Gema didelis, miršta mažas.

Pati nuoga, kitus dengia.

Plieno avelė, linų uodegėlė.

Plieno kirminėlis lando po audinėlius.

Ant medinės uolos, sausi krūmai želia.

Ant nosies sėdi, už ausų kojas laiko.

Eina dieną, eina naktį, iš vietos nepajuda.

Miške augo, miške lapojo, upėn įkritęs — žmones kilnoja.

Baltas, bet ne sniegas, skystas, bet ne vanduo.

Dieną miega, naktį budi, savo plikę visiems rodo.

Kai sušąla — stiklu skamba, kai sušyla — dangun skrenda.

(Atsakymai psl. 15)

PUPUTIS ŠIAURĖJE

Linutė

Saulutė patekėjo kaip ir visada. Viskas buvo kaip kasdien. Buvo šalta, tik nebuvo Pupučio. Jis toli, toli labai šaltame krašte, kur žmonės negyvena, tik kartais atvažiuoja nufotografuoti šio įdomaus ir nuostabaus ledynų krašto.

Lėktuvas nusileido, ir vyrai su dideliais aparatais greitai dingo. Puputis stypsojo, nežinodamas į kurią pusę eiti. Mamytės nėra, nėra ko pasiklausti. Čiupt! Graibo, graibo, lagamino nėra...

— Kas dabar bus? Mano švarios kelnytės ir sūris ten.

Maskatuodamas uodegyte, bėgiojo aplinkui. Visur žibėjo baltas sniegas ir didžiuliai lediniai kalnai, ir toli, toli vienas juodas taškas.

— Kas ten? — klausė savęs peliukas. — Bėgsiu, čia per balta. Akis ėda. Kodėl aš neatsivežiau nors ir parudavusios žolės? Ant ko aš atsisėsiu?

Taškas artėjo. Iš apvalo pasidarė pailgas, ir kai Puputis pribėgo artyn sušuko:

— Mano lagaminas... Be kojųčių, bet daug greitesnis už mane.

Puputis greitai išsitraukė sūrio gabaliuką ir vėl tvirtai užvožęs lagamino viršų, atsisėdo ant jo. Dar su užpakalinėmis kojomis tvirtai pristūmė prie aukštos ledinės sienos.

— Nors šalta, bet vėjas ne taip pūs.

Greitai sugriaužė sūrį ir atsiduso...

— O kur dabar?...

Jau visai temo. Puputį apėmė baimė. Greitai atvėręs lagaminą, išsirangė vidun... Atsargiai užpakaline kojomis užvožė lagaminą ir prispaudė nosytę prie šone išbadytų skylučių, kad oro daugiau būtų.

— Kad tik niekas neužspaustų lagamino... Kaip baisu!
— Šiurpas nubėgo nugara...

Puputis pagaliau užmigo, tik staiga nubudo. Dundėjimas. Taip smarkus, kad net lagaminas juda. Su kojyte bandė praverti lagamino viršų...

— Oi, koks triukšmas! Kas čia?

Niekas neatsiliepė, triukšmas vis didėjo. Greitai paleidęs lagamino viršų, susirietė pačiame saugiausiame lagamino kamputyje. Puputis rodos matė, kaip kažkas didelėm rankom atveria lagaminą ir ieško jo.

— Ne, ne! — cypė, dar daugiau glausdamasis į kampa.

Staiga viskas nutilo. Puputis viską nurausė nuo galvos ir netikėdamas klausėsi.

— Tikrai tylu. Lipsiu lauk.

Atsargiai, kad tik nesugirgždėtų lagamino viršus, Puputis lindo lauk. Didžiulės ledinės sienos nebebuvo, tik dideli gabalai plaukiojo vandenyje.

— Oi kaip baisu, visai ant kraščiuko...

Greit iššoko ir kiek tik kvapo beturėjo, griebė lagamino rankeną ir traukė tolyn nuo vandens. Lagaminas buvo

stipriai prišalęs ir nė iš vietos. Puputis nepasidavė. Bematant išsitraukė gabaliuką sūrio, sugriaužė ir vėl kiek galėdamas judino savo turtą. Tik staiga s p r a g t!

...iššoko guzikas iš paltuko. Puputis paleido rankeną ir ėmė vytis kalnu greitai besiriantį guziką. Bet guzikas pliump!... pliump!... išoko į vandenį ir Puputis vos susilaukė neišokęs paskui. Ilgai stovėjo nuleidęs akis į vandenį, žiūrėdamas, kur dingo guzikas.

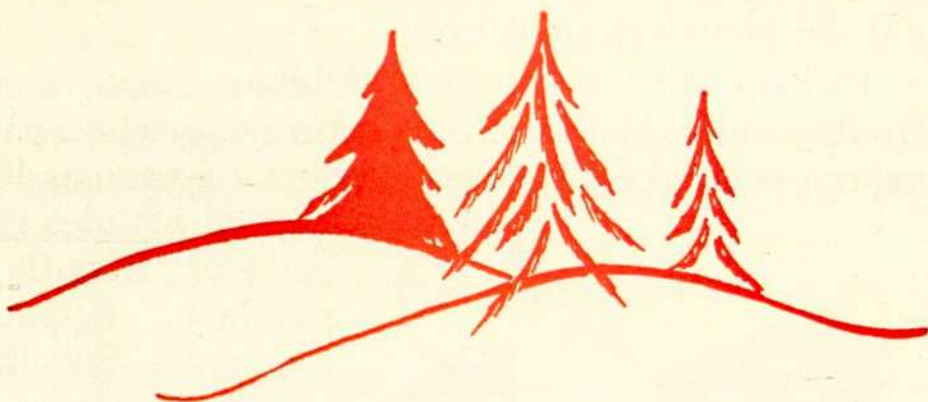
— Ir kas dabar bus? — nejaukiai čiupinėjo tuščią palto skylutę. — Nušals uodegytė... Ir ką mamytė sakys?... Bet aš didelis, nereikia verkt.

Nubraukė besiritančią ašarą ir vėl prie savo lagamino. Įkibęs į rankeną, gerai truktelėjo. Nuo ledo atsipalaidavęs lagaminas, visu greičiu slydo žemyn...

— Jau, jau! — sušuko Puputis...

Peliukas vos spėjo pusiau užšokti. Kojytėmis maskatuodamas visu greičiu skriejo kalnu žemyn. — Booom!...

Puputis paleido lagaminą ir griebėsi už ausų. Bemačiant kūliais nusirito sniegan, o lagaminas pusiau įstrigo į ledinį kalną. Nusipurtęs sniegą, bandė traukt lagaminą, bet nė iš vietos. Puputis atsiduso ir lakstė aplinkui kalną, žiūrėdamas, ar nepamatys ko nors kitokio, negu balta.

— Akys greit nebematys nuo tos baltos šviesos. Kad kur pasilipus... Gal iš ten bus kas nors kitaip.

Ir šen ir ten mėgino Puputis, bet visur taip slidu. Stai ga kažką tai pamatė. Žvilgt, žvilgt, ir kiek tik kojos nešė nuskubėjo. Ir štai po kelių sekundžių Puputis lipa apledėjusiu smaigaliu. Kai pusiaukelėj pritūpė atsikvėpt... P y k š t !... prie pat nosies, ponas su dideliu aparatu. Puputis išsigando ir vos nepersivertė aukštyr kojom. Ponas tuoj pakišo jam nuotrauką.

Pupučiui daugiau niekas neberūpėjo. Jis kiek tik galėdamas bėgo atgal prie savo lagamino. Pritūpė ant kraščiuo ir išsitraukęs gabaliuką taukuoto nuo sūrio popieriaus ir už save didesnę pieštuką, pradėjo rašyti mamytei laišką...

Mylima mamyte,

Čia per balta. Siunčiu tau savo nuotrauką. Padarė ponas, kurio aš bijojau. Mamyte, aš tau pririnkau gražiausių akmenukų. Jie gražiai blizgėjo. Sudėjau juos į lagaminą, bet kai aš turėjau įlipt miegot, buvo tik balutės...

**Sudiev mamyte,
Puputis**

Sulankstė laišką ir laižydamas voką, kad geriau pri-
liptų, pradėjo niūniuoti mamytei dainą:

Oi, mamyte, kaip baisu,

Kad sparnelių neturiu!

Sparnelius jeigu turėčiau,

Tuoju pas tave aš parlėkčiau...

KAI UŽAUGSIM

Jonas Minelga

Mes vyrais užaugsim —
Tvirtais, dideliais,
Į Lietuvą trauksim
Didvyrių keliais.
Sustosime Vilniuj, Šiauliuos ir Kaune,
Su tėviškės kario žalsva miline.

Kad būtų tėvynė
Laisva amžinai,
Ją ginsim, kaip gynė
Šalies milžinai.
Kai Baltija sveikins žvaliąsias gretas,
Bus protėvių kraštas ne tas, o ne tas!

AR ŽINAI...

Apie Lietuvos praeitį?

- Lietuva jau buvo apgyvendinta maždaug 1500 metais prieš Kristaus gimimą.
- Baltijos pakrančių gyventojai pirmą kartą minimi romėno istoriko knygoje, parašytoje 98 metais po Kristaus.
- Lietuvos vardas pirmą kartą minimas istorijos knygoje 1009 metais.
- Lietuvos auksinis amžius buvo Vytauto Didžiojo valdymo metu: 1392-1430 m. Tuo laiku Lietuva buvo stipriausia rytų Europos valstybė. Jos žemės tęsėsi nuo Baltijos ligi Juodosios jūros, apimdamos Baltąją Rusiją, Ukrainą su Kievu ir kitomis rusų žemėmis.
- 1569 metais Liubline buvo padaryta sutartis, sujungiant Lietuvą su Lenkija.
- Lietuva buvo rusų carų valdžioje 120 metų: nuo 1795 m. iki 1915 m. Tame laikotarpyje lietuviai sukilo penkis kartus, bandydami išsivaduoti iš priespaudos.
- Po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, pirmoji nepriklausomos Lietuvos valdžia buvo sudaryta lapkričio 5 d. 1918 metais. 1919 metais lietuviai išvarė raudonąją armiją iš savo krašto, ir susidėję su latviais išvijo vokiečių kariuomenės likučius.
- 1920 metais Lietuva ir Sovietų Sąjunga pasirašė taikos sutartį. Tais pačiais metais Lietuva ir Lenkija pasirašė laikiną sutartį, bet už dviejų dienų lenkai paėmė Vilnių. Tik 1938 metais Lietuva atnaujino diplomatinius santykius su Lenkija.
- Rugsėjo 22 d. 1921 metais Lietuva buvo priimta į Tautų Sąjungą.
- Liepos 27 d. 1922 metais Jungtinės Valstybės pripažino Lietuvą esant nepriklausoma valstybe.
- Rugpiūčio 1 d. 1922 metais Lietuvos Respublika patvirtino galutinę krašto konstituciją.

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI

Jurgis Mirga

Pilyje maistas mažėjo. Jie sprendė kas garbingiau pasirinkti: ar mėgint pulti kryžiuočius ir žūti nuo kalavijo, ar čia savo pilyje badu numirti. Jiems besvarstant atsirado drąsus karys, kuris siūlėsi pagrobti kryžiuočių vadą ir tada išsilaisvinimas būtų daug lengvesnis.

— Vytai, kažin ar mes būtume tokie drąsūs, kaip anų laikų karžygiai? Ar mes galėtume kantriai ruoštis, aukotis ir nebijoti mirti už kitus, kaip anas didvyris.

Jis visą pusdienį ruošėsi ir pasirinkęs patį stipriausią ir sumaniausią žirgą išjojo... Perjojo Šventaragio slėnį. Iš tos pusės nebuvo matyti jokio kryžiuočio. Jasinskas staugiai timptelėjo žirgą ir bematant vienu šuoliu atsirado ant kalno šlaito. Kalnas buvo apšalęs, todėl labai pavojingas. Keletą kartų žirgas slydo ir vos abu nenuriedėjo į upę. Pusiaukelėj Jasinskas nušoko nuo arklio ir pėsčias kopė į kalną. Pasiekęs kalno viršūnę, apsidairė. Iš visų palapinių ėjo garsus juokas, sklido dainos. Atrodo visi kryžiuočiai pokyliavo. Didžiojo palapinė, už apkrauto stalo galvą nulen-

kęs, kėdėje snaudė kryžiuočių vadas. Nieko nelaukęs, Jasinskas puolė palapinę ir griebė vadą glėbin. Užkimšo burną, surišo rankas ir išsinešęs laukan užmetė ant savo žirgo ir pritvirtino prie balno. Viską padarė taip greitai, kad niekas nei nepajuto kas atsitiko su jų vadu. Nusileisti kalnu buvo labai sunku. Žirgas nė žingsnio nežengęs slydo, suklupo. Laiko maža. Bet kuriuo metu gali vado palapinė ateiti koks tarnas, ir tada viskas baigta. Arklys išpraktavęs ieškojo ne taip slidžios vietos nusileisti kalnu. Jo našta dviguba. Drąsa nugali viską!... Vos tik spėjo nusileisti į pakalnę, kaip ant kalno kilo didžiulis triukšmas. Vado nebėra... Kas atsitiko? Jasinskas atsigręžęs pamatė kalno viršūnėje vado tarną. Kryžiuočiai sumišę stovėjo negalėdami niekuo atsilyginti piktajam grobikui, nes ten pat neturėjo jokių ginklų.

Taip Jasinskas savo laimikį ištiesė kunigaikščiui po kojų. Visi stebėjosi ir pasinaudodami kryžiuočių susimaišymu išsiveržė iš pilies ir visu narsumu puolė kryžiuočius. Jie traukėsi, nežinodami kas daryti. Daugybė jų žuvo. Bet kryžiuočiams vis rūpėjo jų vado likimas. Jie pradėjo derybas. Lietuviai reikalavo, kad jie greitai išeitų iš Vilniaus ir iš Lietuvos, kad grąžintų belaisvius ir visa ką pagrobė. Ir tik tada, kai visa tai bus atlikta, kai jie bus toli nuo Lietuvos, tada ir jų vadas bus išlaisvintas.

— Tiek daug didvyrių mūsų žemėje. Jie ilsisi, bet už juos kalba pilies didingi griuvėsiai ir gražusis Vilnius.

Pasikėlėva eiti. Jau buvo tamsu, bet Vilnius švytėjo gatvių lempomis. Koją į koją žingsniavome namų link...

MISLIŲ ATSAKYMAI

Veidrodis, žvakė, adata, adata, adata, šepetys, akiniai, laikrodis, valtis, pienas, mėnulis, vanduo.

SENEI EŠ PASAKA

Salomėja Nėris

Apšerkšniję mūsų žiemos, —
Balta, balta — kur dairais. —
Ilgas pasakas mažiesiems
Seka pirkioj vakarais.

Apie klaidžią sniego pūgą,
Saulės nukirptas kasas, —
Apie žąsiną moliūgą,
Kur išskrido į dausas. —

Apie vilką, baltą mešką,
Burtus, išdaigas velnių, —
Apie vandenį, kur teška
Iš sidabro šulinių.

Apie trečią brolių Joną —
Koks jis raitelis puikus,
Apie Eglę — žalčio žmoną,
Medžiais paverstus vaikus.

Kaip našlaitė nusiminus
Grįžo tuščiomis atgal...
Brenda pušys per pusnynus
Ir išbrist niekaip negal. —

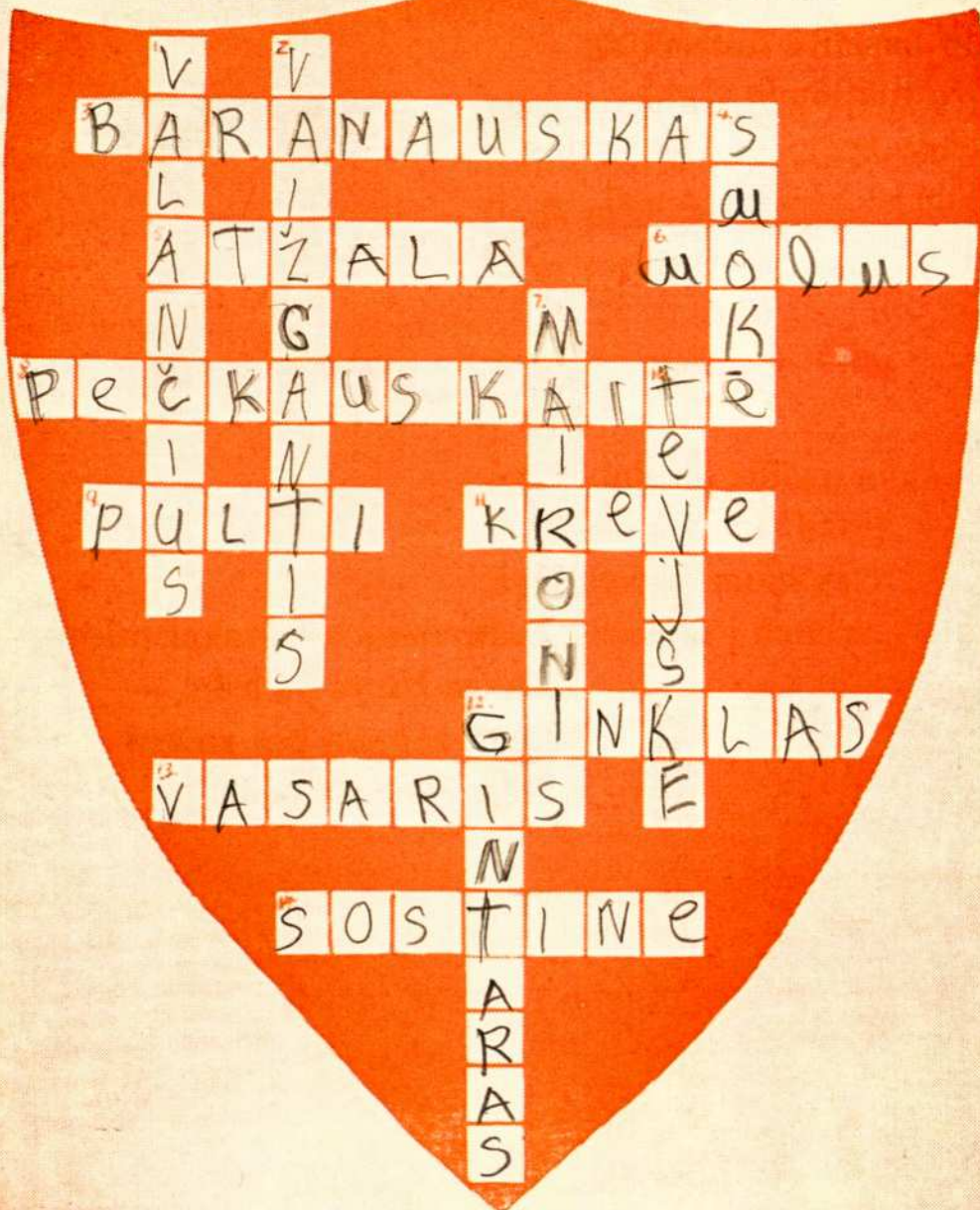
Pusnynuos nykštukai miega, —
Aukso žuvys po ledu. —
Bėga ragana per sniegą
Nepalikdama pėdų.

Našlaitėlė gero būdo,
O jos pamotė pikta...
Bet... senelė jau užsnūdo,
Ir jos pasaka baigta.

VYTIES

GALVOSŪKIS

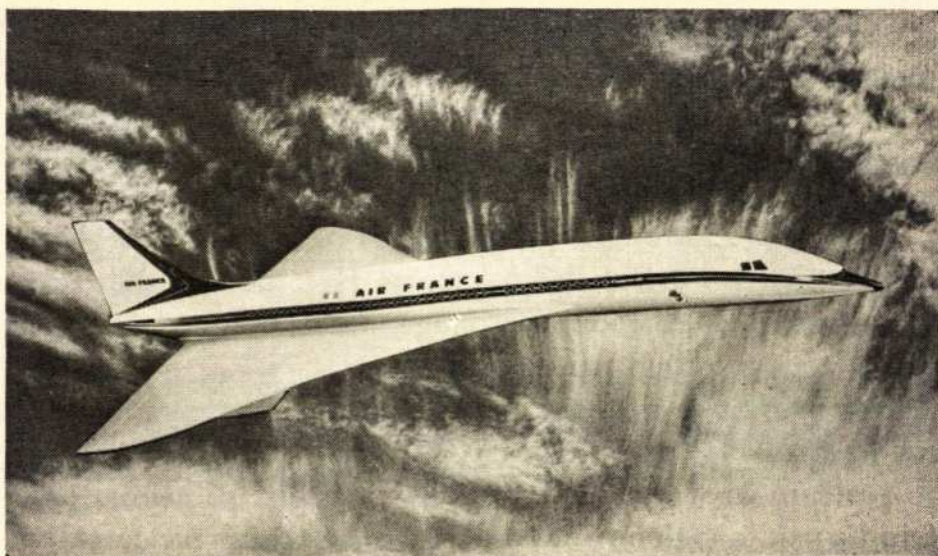
Skersai:

3. "Anykščių šilelio" autorius.
5. Medžio atauga.
6. Stropus.
8. Šatrijos Raganos tikra pavardė.
9. Kristi.
11. Rašytojo Vinco Mickevičiaus slapyvardis.
12. Karo įrankis.
13. Šis mėnuo.
14. Miestas, kur šalies valdovas gyvena.

Žemyn:

1. Vyskupas rašytojas.
2. Juozo Tumo slapyvardis.
4. Lakštingala **čiulbėjo** (būtas kartinis laikas).
7. Kas parašė eilėraštį "Lietuva brangi"?
10. Gimtinė.
12. Baltijos auksas.

(Atsakymai psl. 30)

LĖKTUVU Į AMERIKĄ

N. Butkienė

Didelis keleivinis lėktuvas artinosi prie Amerikos didžiausio visame pasaulyje uosto New Yorko. Pravažiavus laisvės statulą, matyti New Yorko miesto garsūs dangoraižiai, kurie yra aukščiausi pasaulyje namai. Jie iš tolo atrodo lyg stulpai, ant kurių laikosi dangus.

Pro lėktuvo langus smalsiai žiūrėjo keleiviai, ypač tie, kurie skrido pirmą kartą į Ameriką. Tarp tų smalsuolių buvo mažas žvirbliukas, kuris, pritūpęs vienoje lėktuvo skylutėje, stebėjo naujus reginius.

Žvirbliai nepriklauso prie tų paukščių, kurie vėlai rudenį išskrenda į pietų kraštus praleisti ten šaltos žiemos laikotarpį, o pavasarį grįžta atgal į tėviškę išperėti savo vaikučius. Žvirbliai yra labai sėslūs. Ten kur jie gimė, ten jie pasilieka per visą savo amžių.

Seniau Amerikoje nebuvo jokių žvirblių, bet už tai buvo labai daug kirmėlių, kurios naikindavo medžius. Žvirbliai labai mėgsta kirmėles. Todėl buvo nutarta atgabenti žvirblius iš Europos. Pirmieji žvirbliai atsirado Amerikoje prieš 100 metų. Ir tokiu būdu amerikiečiai išgelbėjo savo medžius nuo sunaikinimo.

Žvirbliukas, kuris skrido pats vienas dideliame lėktuve, nieko apie tai nežinojo ir niekas iš keleivių nevežė jo su savim. Į lėktuvą šis žvirbliukas pakliuvo visai atsitiktinai. Jis gimė Lietuvoje ir toli nuo savo lizdo niekur neskrisdavo. Vieną dieną jis pamatė nepaprastai didelį paukštį, kuris sėdėjo pritūpęs prie žemės. Žvirbliukas prišoko jį apžiūrėti. Tas paukštis jam visai nepatiko. Jo kūnas nebuvo nei šiltas

nei pūkuotas, kokį turėjo jo mamytė. Jis buvo labai kietas ir šaltas. Be to, jo sparnai neplasnojo. Jo krūtinėje buvo girdėti labai stiprus ūžimas.

Žvirbliukas įlindo giliau į paukščio vidų, jo apžiūrėti, bet staiga tas paukštis pasikėlė ir nuskrido per jūras, nunešdamas su savim smalsuolį žvirbliuką. Žvirbliukas išsigando, pritūpė prie vieno kampelio ir bijojo pajudėti. Po kiek laiko vargšas žvirbliukas išalko. Pamatęs aplink save žmones, jis labai apsidžiaugė, nes žinojo, kad žmonės, ypač jų vaikai, yra gailestingi paukščiams.

Pirma žvirbliuko pastanga pajudėti iš savo kampo nuėjo niekais. Stiprus to lėktuvo pasukimas pritrenkė žvirbliuką atgal į kampą. Neužilgo pasidarė labai ramu ir žvirbliukas atsargiai pamėgino pajudėti. Iš karto jis pajuto malonų vėsų orą ir pamatė atidarytas duris, per kurias pradėjo eiti žmonės.

— Reikia ir man iš čia kraustytis, — pagalvojo žvirbliukas ir atsargiai pasistūmėjo su visais keleiviais iki durų. Už durų jis pamatė žemę su stovinčiais ant jos namais.

Žvirbliukas dar labiau įsidrąsino, suplasnojo savo sparnais, pakilo ore ir greit atsidūrė ant artimo namo stogo. Nuo tokio pergyvenimo jo širdelė smarkiai plakė. Jis pats negalėjo tikėti, kad jis vėl yra laisvas ir gali skristi taip, kaip pirmiau.

Naujoje vietoje jam viskas atrodė svetima. Apsidairęs, žvirbliukas pamatė kitus žvirblius, ir ant stogo ir ant žemės. Žvirbliukas nutarė su jais pasisšnekėti ir iš jų sužinoti, kur jis pakliuvo.

— Su tuščiu pilvu bus prasta kalba, — pagalvojo jis. — Pirma aš turiu kokią kirmėlytę susirasti.

Žvirbliukas nusileido nuo stogo ir prisijungė prie tų žvirblių, kurie ieškojo sau maisto pievelėje. Kai jo pilvas jau buvo pilnas, jis nutarė pasikalbėti su kitais žvirbliais.

— Čir, čir, — pasakė jis savo kaimynui. Mūsų kalboje tai yra: "labas, labas".

Bet anas tik nustebeęs pažiūrėjo į žvirbliuką ir nieko jam neatsakė.

— Koks jis nemandagus, — pagalvojo žvirbliukas. — Pamėgin-
siu pasikalbėti su kitu.

Kitas taip pat su nusistebėjimu pažiūrėjo į žvirbliuką ir kažin ką
jam atsakė, ko žvirbliukas nesuprato.

— Gal jie ne žvirbliai, — suabejojo jis. — Bet juk jie atrodo vi-
sai taip, kaip mano tėveliai, broliukas ir draugai. Pamėgin-
siu dar su kitais pasikalbėti.

Naujai užkalbintas žvirbliukas buvo visų mandagiausias. Nors ir
jis "čir, čir" nieko neatsakė, bet jis taip aiškiai pakreipė savo galvutę
į šoną, kad žvirbliukas tuoj suprato, kad tas jį kviečia kartu su juo
skristi.

— Aš vistiek savo namų nematau, — pagalvojo žvirbliukas. —
Galiu paskraidyti kartu su juo.

Kaip toli jie skrido žvirbliukas negalėjo suprasti. Jis tik paste-
bėjo, kad jis atskrido į miesto dalį, kur tarp sodų ir daržų stovėjo ne-
dideli nameliai, lyg tokie, kokie buvo ir Lietuvoje.

— Tai aš esu savo tėviškėje, — apsidžiaugė žvirbliukas. — Gal
greit susitiksiu su saviškiais.

Tuo metu jo palydovas priskrido prie vieno iš tų namukų ir pri-
siartino prie žvirblio, kuris tupėjo ant stogo ir ką tai jam pačirškė.
Tas pažiūrėjo į žvirbliuką ir prabilo:

— Čir, čir, gerbiamasis.

— Čir, čir, — atsakė jam laimingas žvirbliukas. — Ačiū Dievui,
pagaliau susilaukiau atsakymo. Net ir tas žvirblis, kuris mane čionai
atvedė ir su jumis kalbėjo, man nė vieno čir-čir neištarė.

— Matai, — atsakė jam naujas žvirblis: — nors jis lietuviškai
šiek tiek supranta, bet pats nemoka lietuviškai čirškėti.

— Ar galima dar kitaip čirškėti, ne lietuviškai? — nustebo žvirb-
liukas.

— Žinoma, galima. Kiekvienas kraštas turi savo kalbą. Mes gy-
vename Amerikoje, turime su svetimais čirškėti angliškai. Aš pats
nežinau, kokią kalbą vartojo mano tėveliai. Aš buvau dar mažiukas,
kai audra nudraskė mano tėvelių lizdą ir visus mus išmetė ant žemės.
Mane išgelbėjo vaikai šito namuko, ant kurio stogo mes dabar tupi-
me. Vėliau aš sužinojau, kad gyvenanti šitame name šeima yra lietu-
viška ir jie visi namie tik lietuviškai kalba, bet su svetimšaliais angliš-
kai. Tie vaikai dar šiandien mane globoja, maitina, myli ir aš iš ma-
žens nuo jų išmokau dvi kalbas: lietuvišką ir anglišką. Kada aš gero-

kai paaugau ir sustiprėjau, vaikai mane pasodino į narvelį ir tą narvelį išstatė ant verandos. Kai jie atidarė to narvelio dureles, aš tuoj ir išskridau. Skrisdavau visur aplink, bet stengdavausi neužmiršti, kur mano narvelis stovi. Nuo to laiko aš kiekvieną rytą išskrendu iš savo narvelio, bet vakarais grįžtu namo ir įlendu į savo narvelį pernaktvoti. Vieną vakarą aš užsiplepėjau su savo draugais ir pavėlavau sugrįžti namo. Priskridęs prie namų žiūriu, kad vaikai jau neša mano narvelį į namų vidų ir ruošiasi užrakinti duris. Girdžiu, kaip Aldutė sako:

— Apleido mus linksmas Čirškytis (taip vaikai mane vadindavo).

Aš tada iš visų jėgų prisistūmiau prie pusiau uždarytų durų ir atsisėdau Aldutei tiesiai ant pečių. Aldutė paėmė mane ir pasodino į

narvelį miegoti. Nuo to laiko aš stengiuos niekuomet daugiau nevėluoti namo. Gal ir tu nori čia su manim pasilikti? — paklausė, užbaigdamas savo pasakojimą, žvirblis.

— Labai noriu. Kaip nenorėti pas lietuvius apsigyventi, ypač svetimame krašte. O jie ar priims mane?

— Tikrai priims. Tu atsisėsk ant Algiuko peties. Jis tave labai globos, kaip Aldutė mane. Tu tik turėsi išmokti svetimiems žvirbliams "civik, civik" sakyti arba "tweet, tweet", kas lietuviškai reiškia "čir, čir". Tik namuose man ir kitiems vartok lietuvišką "čir, čir".

— Matai, — tęsė žvirblis: — tu esi laimingas, kad pakliuvai svetimame krašte pas saviškius.

— Bet aš noriu namo, — verkiančiu balseliu pradėjo čirškėti žvirbliukas.

LINKSMIAU

Katrytė: Tu man primeni lėktuvą.

Jonukas: Kodėl?

Katrytė: Tu visai nenaudingas žemėj.

Advokatas: Sakot, kad buvot trisdešimt penkias pėdas nuo tos vietos, kur įvyko nelaimė? Dabar prašau paaiškinti teisėjui, kaip toli jūs galite matyti.

Liudininkas: Na, kai aš atsikeliu iš ryto, matau saulę, — o ji yra devybiasdešimt tris milijonus mylių nuo žemės.

Keleivis: Atsiprašau berniuk, ar šitas autobusas sustoja ties Centre Stotimi?

Berniukas: O taip, tik žiūrėkit į mane ir išlipkit vieną stotį prieš tai, kai aš išlipsiu.

Ūkininkas pirmą kartą pamatęs asfaltuotą kelią:

“Gera padarė, kad miestą čia pastatė. Tokios kietos žemės neįmanoma išarti!”

Išradėjas: Aš išrasiu tokį daiktą, kad žmonės galėtų per sienas permatyti.

Padėjęjas: Toks daiktas jau išrastas.

Išradėjas: Kaip jis atrodo?

Padėjęjas: Langas!

Mergaitė: Mamytė, mano katytė moka šnekėt.

Motina: Iš kur žinai, kad moka, vaikeliai?

Mergaitė: Aš jos paklausiau kas liktu, jei du atimtam nuo dviejų ir ji nieko neatsakė.

Petras: Aš pradėjau rašyti dainas.

Antanas: Ar ką pardavei?

Petras: Taip, laikrodį, plunksną ir dviratį.

Moteris: Ar šitas pienas tikrai šviežias?

Pardavėjas: Šviežias!... tik prieš tris valandas jis dar buvo žolė.

Vienai senutei neseniai idėjo telefoną į namus. Ji tuoj paskambino telefono įstaigai:

“Mano telefono viela yra perilga, ar jūs galėtumėt ją patraukti iš savo galo...?”

Tėvas: Sūnau, ar tu ką nors moki daryti geriau, negu kiti?

Sūnus: Taip, tėveli, iskaitau savo raštą geriau, negu kiti.

Dantų gydytojas: Berniuk, neverk, aš dar net nepaliečiau tavo danties.

Berniukas: Žinau, daktare, bet Jūs stovit ant mano kojos.

— Neverk, vaikeliai, — ramino jį žvirblis. — Tu negali pats sugrįžti namo. Bet šitoje lietuviškoje šeimoje tu jausies kaip tėviškėje. Jie labai geri lietuviai. O dabar tu man papasakok, kaip tu čia pakliuvai ir papasakok apie savo kraštą Lietuvą.

— Su mielu noru. Labai daug turiu papasakoti apie mūsų gražią Lietuvą. Nors aš dar nedaug ko mačiau, bet mano mamytė visada sakydavo, kad niekur nėra taip gera, kaip tėviškėje.

TRUPUTĮ PAGALVOK

Šiame eilėraštyje kiekvienos eilutės žodžiai yra sumaišyti. Perrašykite eilėraštį taip, kaip jums atrodo jis turėtų skambėti. Tada sugalvokite jam užvardinimą. Sekančiame "Eglutės" numeryje pamatysite, ar jūsų eilėraštis panašus į tikrąjį.

Vytautukas šokinėja:

Dviratukas mano geras.

**Jam galvon mintis šovė –
Lietuvon juo važiuosiu.**

Vidmantėlis uždainavo:

**Mano lėktuvėlis geras –
Padangėn kils, melsvon kils:
Aš Lietuvon juo skrisiu.**

Ir Jūratė nepalieka:

**Pasistatė ji laivelį –
Kaip žuvis plauks Atlantu,
Pavys abu broliukus.**

**Į Kauną Vytautas rieda,
Vilniun mauna – Vidmantėlis,
Jūratė – o Palangon!...
Ei, Lietuvon visi mes.**

JUOKINGA PASAKĖLĖ

**Ir atbėgo kuldu-buldu
ir pagavo kidi-bidi.**

**Duok, žmogau, remenčiką,
aš pavysiu kuldu-buldu
ir atimsiu kidi-bidi.**

**kuldu-buldu — vilkas
kidi-bidi — avinėlis
remenčikas — arklys**

MŪSŲ KŪRYBA

BE TĖVYNĖS

Aš norėčiau nukeliauti
Į tėvų tą šalį,
Kur užburti karalaičiai
Atvaduoti gali.
Gaila, kad mažai jų liko,
Ir iš minties išnyko.

Tikiuos, tikiuos, ateis diena —
Pamatysiu aš ją.
Džiaugsiuos, ją minėsiu,
Gerbsiu ir padėsiu.
Šiandien negaliu —
Dar mažas esu.

*Raimondas Adomaitis,
5-tas sk. Chicago, Ill.*

KALĖDŲ SENELIS

Jau Kalėdos prasidėjo,
Ir Senelis atskubėjo.
Pūšku, pūšku jis per sniegą,
Ir per šaltį ir per speigą.

Kailiniukai apledėjo,
Ir bateliai pasunkėjo;
O Senelis vis skubėjo,
Dovanėles visiems dėjo.

Ir per duris ir per langą,
Ir per kaminą juodžiausią
Galvą kišo ir žiūrėjo
Ir vaikučius vis stebėjo.

*Vilija Malciūtė
Dr. Vinco Kudirkos mokykla
Montreal, Que.*

ŽVAKIDĖS

Tenai, sename, didžiauliamė dvare, ant stalo stovėjo keturios gražios, naujos, sidabrinės žvakidės. Jos stovėjo dideliame tuščiam kambaryje ant blizgančio stalo, ant smulkiai išsiuvinėtos baltos staltiesės. Tamsu ir tylu buvo tame kambaryje dieną ir naktį, nors čia gyveno du vaikai — berniukas ir mergytė. Jiems nebuvo leista eiti į šį kambarį ar į kitus kambarius tame name. Jie galėjo žaisti tik savo žaidimų

kambaryje ir nešiojo baltus rūbelius. Nors jie turėjo gražų didelį sodą ir šviesiai žalias pievas ir rožių darželius, žvakidės ne kartą nematė jų žaidžiant, šūkaujant ir bėgiojant lauke. Tik kartais balta uniforma apsirengusi auklė išvesdavo vaikus į sodą pasivaikščioti. Tada vaikai nudžiugdavo ir pradėdavo laksyti, bet auklės subarti vėl atsėsdavo pavėsyje po seneliu qžuolu, kad neišsiteptų baltų rū-

belių. Vaikai neidavo pėsti į mokyklą, bet važiuodavo su šoferiu ir kada susirgdavo, tėvai pakviesdavo mokytojus į namus. Nedaug tematė šie vaikai savo tėvų, nes jie važinėjo po pasaulį ir kada grįždavo, neturėdavo laiko savo vaikams, reikėjo balius ruošti, svečius priimti, pinigų uždirbti. Ir taip vaikai augo vieni be draugų, be tėvų. Tik per Kalėdas tėvai vaikus atsimindavo, nes tada jie nebuvo Europoje ar kituose kraštuose.

Per Kalėdas būdavo linksmas žvakidėm! Duryš į virtuvę būdavo paliktos atviros ir žvakidės matydavo, kaip virėjos ir tarnaitės ruošiasi šventėm kepdamos pyragus, "bobas", kalukutus, kumpius, žąsis ir visokius valgius. Reikėjo dar paruošti Kūčių vakarienę ir dvylika liesų valgių, kisielių, aguonų su kukuliais ir visokių kompotų. Daug vaikščiojo ir maišėsi juodai apsirengę tarnai valgomajame kambaryje, kur buvo žvakidės. Nešiojo valgius, dengė stalą, puošė eglę sekančiame svečių kambaryje. Pagaliau atėjus Kalėdų ir Kūčių nakčiai, uždegė baltas žvakes sidabrinėse žvakidėse, ir sumirkčiojo, sužibėjo liepsnelė ir užsidegė žvakidėse žvakės ir skleidė linksmą šviesą į džiaugsmingus vaikų veidus, į tėvo rūstų veidą ir į motinos didingą veidą. "Šiandien", pagalvojo žvakidės, kada laužė baltą plotkelę "visi žmonės laimingi". Bet jos nepastebėjo tėvų skubėjimo, nes jie turėjo išvažiuoti ir vėl palikti vaikus. Atėjo atsisveikinimo valanda ir vaikai nusiminę nuėjo gulti, auklės lydimi. Sužibždėjo tar-

nai ir tarnaitės virtuvėje: "Vargšai vaikai, tėvai juos visada palieka. Turėjo jie palikti ir šiaudien — Kūčių naktį, juk jūs matėt kokie vaikai nusiminę buvo". Žvakidėms taip pat vaikų pagailo. Juk jos ne žmonės ir nežinojo kaip skaudu yra vaikams be tėvų švęsti šią linksmą šventę; jos neturėjo jausmų, bet visgi pagailo.

Atsikėlę anksti kitą rytą, vaikai atbėgo plačiais marmuriniais laiptais prie eglutės. Nustebė vaikai pamatę didelę šviečiančią žvaigždę ant eglės viršūnės; obuolius kabančius ant šakų ir saldinius ir žaisliukus žibančius įvairiom spalvom. Apačioje, ant netikro sniego, gulėjo daug dovanų. Vaikučiai puolė prie dovanų. Berniukas gavo naują traukinį, dviratį, knygų, rūbų ir daug dar visokių žaislų. Mergaitė gavo lėlių visą šeimyną, indelių, baltą katytę ir daug kitų žaislų. Bet kai atsisuko vaikai padėkoti tėvams — jų vietoje rado auklę ir tarnus.

Taip praėjo Kalėdos šituose turtinguose namuose. Grįžę, tėvai parsivežė daug naujų baldų ir dalykų. Atėjo viena diena pati ponis ir nutvėrusi žvakides, jų vietoje pastatė naujas žvilgančias žvakides, o šitas išsiuntė į vargšų žmonių krautuvę. Stovėjo žvakidės apdulkėjusiame lange ir žiūrėjo į praeinančius žmones. Ir vėl Kalėdos artinosi ir atsiminė žvakidės senus namus, šiltą kambarį ir ant stalo stovinčias naujas žvakides. "Juk jos naujos, gražios, o mes senos, neblizgančios, niekam nereikalingos", pagalvojo žvakidės. Taip stovėjo lange ne-

išvalytos, užmirštos žvakidės. Negi reikės joms čia Kalėdas praleisti be namų? Staiga pajuto žvakidės šaltas pardavėjo rankas ir netrukus atsirado dėžutėje, suvyniotos laikraštyje. Kažkas jas nupirko. Pro skylę dėžės kampe, matė jos jaunos moteriškos veidą pro kurio raukšles matėsi meilios, gyvos akys ir nuoširdi šypsena. Laiminga buvo moteris nupirkusi žvakides už keletą centų ir stipriai laikydama rankose nešėsi į savo apskurusią trobelę. Apspito ją vaikai ir apstojo stalą, kai moteris pradėjo išvynioti žvakides. Nutilo vaikai žiūrėdami į senas apdulkėjusias žvakides, kurios jiems atrodė neapsakomai gražios, nes jie niekur nebuvo tokių matę. Moteris rūpestingai nudulkino ir pablizgino žvakides ir pastatė ant laikraščiais apdengto stalo. Apsidairė žvakidės: trobelėje buvo tik stalas, kelios kėdės, ugniavietė su juodu katilu, nešvarus langas su suplyšusiom, nublukusiom užuolaidom ir du-rys į miegamąjį kambarį.

Atėjo Kūčios ir Kalėdos. Uždegė žvakes ir padengė stalą su juoda duona, druska, vandeniu, arbata, silkėm ir plotkelėm. Kalėdoms vaikai gavo po obuolį ir saldainių saujalę. Šeimynėlė, pasimeldusi prie mažučio Jėzaus tvartelyje ir mirusio tėvo paveikslo, nuėjo gulti. Motina dar tvarkėsi kambary.

Čia nebuvo to skubėjimo kaip per anas Kūčias. Čia ir vaikai buvo laimingi turėdami motinos meilę. Jų visos Kalėdos atrodė žvakidėms laimingesnės ir miilesnės. Čia krito tikras sniegas, o ne imitacija.

Atsiduso suvargusi moteris ir dar kartą pasiskundė visus savo vargus nenuilstančiam Klausytojui Prakartėlėje. Tada iš lėto atsikėlė, o žvakidėse sumirkčiojusi liepsnelė užgėso. Užmigo moteris, užmigo jos vaikai, užmigo žvakidės ir visa aplinkui, tik meiliai žiūrėjo Kūdikėlis ir laimino tą šeimą iš Prakartėlės, apsuptas giedančių angelų.

Gabija Juozapavičiūtė

NAUJŲ METŲ PAŽADAI

Nupirk, tėtė, batelius
Man prieš Naujus Metelius;
O man paltą ir suknytę
Prašau nupirk Tu, mamyte.

Aš ir pamokas mokysiuos gerai,
Televiziją žiūrėsiu retai;
O knygeles skaitysiu dažnai.
Ir lietuviškai kalbėsiu gerai.

Vilija Malciūtė

Dr. Vinco Kudirkos mokykla
Montreal, Que.

RUDUO AMERIKOJE

Po šiltų ir gražių vasaros dienų ateina apsiniukęs ruduo. Dienos trumpesnės, naktys ilgesnės. Paukščiai renkasi į būrius ir skrenda į šiltuosius kraštus. Voveraitės renka maistą ir slepia kur nors, kad žiemą turėtų atsargų. Žolė džiusa ir pagelsta. Gėlės, kur gražiai žydėjo per visą vasarą, šalnos pakąstos vysta. Medžių geltoni lapai krinta žemėn. Kai pakyla smarkus vėjas, lapai šlamėdami sukasi ratu. Viskas pasikeitė. Liūdna ir gaila praėjusios vasaros. Pasibaigė atostogos ir vėl kiekvieną rytą

skuba mokiniai su knygomis į mokyklą. Rudenį prasideda amerikiečių labai mėgstamas sportas, futbolas. Man labai patinka šis žaidimas. Todėl, po pamokų žaidžiu su draugais futbolą. Aš seku visų komandų rezultatus.

Po rudens ateis šaltoji žiema, kuri apdengs žemę baltu sniegu. Mes galėsime linksmai čiuožti ant ledo.

Vytas Sirgedas

11 metų,

Šv. Kazimiero mokykla
Detroit

PAS SKAITYTOJUS

UŽBURTI VAIKAI

Užburtos pilies sargas (A. Arbas) stebi žaidžiančias gėlytes: G. Dovidaitytę, B. Motiejūnaite, D. Puškoriūtę, V. Jodelytę ir R. Žmuidzinaite.

Los Angeles moksleiviai ir jaunučiai ateitininkai gruodžio 6 Sv. Kazimiero parapijos salėje suvaidino D. Augienės parašytą 3-jų veiksmų pasaką "Užburti vaikai".

Namelyje prie miško gyveno šuo, katinas, žvirblis, višta, nebylė Birutė ir senelė. Tai užburti vaikai. Juos paukščiais ir gyvulėliais pavertė išmintingas žynys už nesąžiningumą, netvarkingumą, neklausymą, peštynes ir kitus blogus darbus. Birutei visai buvo atimta kalba, kad būdama lietuvaitė tik angliškai tekalbėjo.

Senelė užburtiems vaikams pasakė, kad jie vėl gali žmonėmis pavirsti, jei nukeliaus į žynio pilį ir suras stebuklingą gyvybės vandenį. Tik jiems turi padėti žmogus. Buvo toks piemenukas Vytukas. Jis iškeliavo su vaikais ir jiems padėjo.

Atvykę prie pilies, rado ketverias duris. Vienose duryse sargas buvo pamiršęs raktą. Vytukas

neatidarė durų, kur buvo raktas, bet atrakino sekančias. Šmurkšt, pro jas išbėgo sloga. Ji baisi. Puolė užburtus vaikus, bet jie ją nugalėjo. Atidarė kitas duris. Pro jas išbėgo būrelis velniukų. Tai blogos vaikų mintys. Velniukai labai šokinėjo, bet vaikai ir juos nugalėjo. Atidarė paskutines duris, šmurkšt, išsoko ugnis, raudona kaip kraujas. Ji irgi puolė vaikus, bet ir ją išstūmė atgal. Tada grįžo prie pirmųjų durų. Vytukas atidarė. Ten buvo laiptai. Katinas, višta ir žvirblis pasiliko viršuje, o kiti nusileido žemyn. Rado gyvybės vandenį, kuris juos vėl pavertė vaikais. Atbėgo Birutėlė, ir ji galėjo kalbėti.

Mes ilgai ruošėmės vaidinimui, todėl jis gerai pasisekė. Vaidinti mus mokino moksleivių ir jaunųjų globėjai ir vadovai: D. Polikaitienė, L. Valaitienė, J. Ažuolaitis ir kt. Gražias dekoracijas nupiešė R. Bureikienė ir N. Skaudienė.

Rasa Kojelytė

TORONTAS

Didžiausia lietuvių grupė Kana-doje yra susibūrusi Toronte. Ten lietuvių skaičius labai didelis. Šeštadieninė mokykla yra pati didžiausia visame pasaulyje — virš 500 mokinių. Be to, Toronte yra erdvūs Lietuvių Vaikų Namai Nekaltai Pradėtosios Marijos Se-

serų globoje. Čia vyksta ne tik lietuviškas vaikų darželis, bet ir įvairūs lietuvių vaikų susibūrimai. Įvairiomis progomis suruošiamos programos visai kolonijai. "Kalėdų Eglutė" ir "Velykų Bobutė" yra tapusios kolonijos tradicijomis.

Pirmas vaizdas: Adomo ir Ievos gundymas. Adomas — Ilona Janeliūnaitė, Ieva — Julija Norkutė.

Šiais metais prieškalėdinis par rengimas įvyko gruodžio 6 d., Prisikėlimo parapijos salėje. Žodžio ir judesių pagalba buvo pristatytas biblinis vaizdelis "Pažadas." Pirmas vaizdas: Adomo ir Ievos gundymas — judesiai pritaikyti p-lės Vidos Anksytės — atliktas jaunesniųjų moksleivių ateitininkių. Antras vaizdas: Marijos pasirodymas — judesiai pritaikyti p-lės Kryženauskaitės — atliktas jaunučių ateitininkių. Po vaizdelio atvyko šv. Nikalojus su dovanomis. Tačiau dovanų veltui nedavė — vaikai turėjo kaip nors pasirodyti. Pirmiausia, bendrai pasirodė lietuviško darželio auklėtiniai, po to visi vaikučiai bendrai žaidė lietuviškus žaidimus. Pradžiugintas šv. Nikalojus nepagailejo dovanų.

taikyti p-lės Kryženauskaitės — atliktas jaunučių ateitininkių. Po vaizdelio atvyko šv. Nikalojus su dovanomis. Tačiau dovanų veltui nedavė — vaikai turėjo kaip nors pasirodyti. Pirmiausia, bendrai pasirodė lietuviško darželio auklėtiniai, po to visi vaikučiai bendrai žaidė lietuviškus žaidimus. Pradžiugintas šv. Nikalojus nepagailejo dovanų.

VYTIES GALVOSŪKIO ATSAKYMAI

Skersai: 3. Baranauskas, 5. atžala, 6. uolus, 8. Pečkauskaitė, 9. pulti, 11. Krėvė, 12. ginklas, 13. vasaris, 14. sostinė.

Zemyn: 1. Valančius, 2. Vaižgantas, 4. suokė, 7. Maironis, 10. tėviškė, 12. gintaras.

Antras vaizdas: Marijos pasirodymas. Mariją vaizduoja Ramutė Birgelytė.

Šv. Nikalojus (p. J. Šarūnas) dalina dovanas

ŠVENTĖS IR VARDINĖS

1. Ignotas, Veridiana / Gytautas, Eidvilė
2. **MARIJOS IVEDYBOS**
Adabaldas, Adeloga / Rytys, Vandėnė
3. Blažiejus, Berlinda / Radivilas, Ata
4. Andriejus Kors., Joana / Vidimantas, Arvilė
5. Vodalis, Agota / Gaudvinas, Birutė
6. Titas, Darata / Alkis, Žyvilė
7. Romualdas, Adaukas / Romas, Druva
8. Jonas iš Matos, Kojinta / Vaigėdas, Nirma
9. Kirilas, Apolonija / Jovilas, Algė
10. Amantas, Skolastika / Girvydas, Vydgailla
11. **MARIJOS APSIREIŠKIMAS LIURDE**
Adolfas, Gobnata / Vaidėnis, Mantė
12. Reginaldas, Liudanas / Mantiminas, Deimantė
13. Liucinas, Renula / Algaudas, Rauda
14. Valentinas, Juozapa / Saulius, Gėda
15. Faustinas ir Jovitas, Jurgita / Girdėnis, Nirginda
16. **LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ**
Honestas, Pilypa / Vasaris, Laisvė
17. Silvinas, Evermodas / Vaišvilas, Viltė
18. Simanas, Bernadeta / Lengvenis, Gėdrė
19. Konradas, Belina / Šarūnas, Nida
20. Sadotas, Amata / Visginas, Rindaugė
21. Peteras, Eleonora / Jovilas, Žemyna
22. Aristijonas, Margarita Kort. / Darvydas, Gintautė
23. Petras Damijonas, Milburga / Gantautas, Siga
24. Motiejus, Adelė / Virgaudas, Goda
25. Gerlandas, Aldetrūda / Margiris, Rasa
26. Aleksandras, Izabelė / Jogintas, Aurimė
27. Gabrielius, Honorina / Ginvilas, Vilmantė
28. Silanas, Vilana / Vilgardas, Alna

“EGLUTĖ” sveikina visus, kurie švenčia vardines